

FRIDHEM

UTOMHUSPEDAGOGISKT NÄTVERK

**DOKUMENTATION FRÅN
NÄTVERKSTRÄFF HT19**

FÖRMIDDAG 2019-10-03 , FRIDHEM SKOLA OCH FÖRSKOLA, ÖREBRO.

INNEHÅLL

Övergripande läroplansreferenser Lpfö 18	3
Namnsång vid uteklassrummet	3
Text, noter och ackord finns bland annat i Elefantboken:.....	3
Melodi	3
Tankar	4
Uppfinna instrument.....	4
Tankar	4
Tips!.....	4
Lpfö 18	4
Såpbubbleorkester	4
Tips!.....	5
Sångsamling utomhus.....	5
Programmering med Boomwhackers	6
Produkter	7
Inspirerande videoklipp.....	7
Tankar	7
Lgr11.....	7
Lpfö18	8
Fler tips om programmering	8
Lyssna på naturen	8
Djurljud.....	8
Orientalisk dans med höftsjarlar.....	9
Lpfö18	9
Arra en sång	10
Tankar	10
Inspirationsbilder musikvägg.....	11
Tack!	12

ÖVERGRIPANDE LÄROPLANSREFERENSER LPFÖ 18

Barnen ska ges tid, rum och ro till eget skapande. De ska få möjlighet att utforska, reflektera kring och beskriva sin omvärld. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Detta innebär att barnen ska få möjlighet att konstruera, forma och skapa genom att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. På så sätt är skapande både ett innehåll och en metod i förskolan för att främja barnens utveckling och lärande. (s. 9)

NAMNSÅNG VID UTEKLASSRUMMET

Dagen började med en berättelse om Magnus Ladulås grymma (GRYta-truMMA). Därefter sjöng och spelade vi *Nu ska vi spela på trumman*.

TEXT, NOTER OCH ACKORD FINNS BLAND ANNAT I ELEFANTBOKEN:

Nilsson, Birger & Gren, Katarina (red.) (1994). *Elefantboken barnvisor och sånglekar*. Mölndal: Lutfisken. Sida: 180. <https://www.gehrmans.se/lutfisken/sangbocker/elefantboken>

MELODI

<https://www.youtube.com/watch?v=rj9a86xOZNo>

<https://www.youtube.com/watch?v=N8RzuuOXOhk>

<https://open.spotify.com/track/0y4mLw68X8khVncuBOYmb2?si=qy0O49ZzQ4OWQ9-pO6hW-g>

TANKAR

En spännande historia fångar oftast barnens intresse. Övningen kan användas som namnsång eller som övning för att våga ta plats i gruppen.

UPPFINNA INSTRUMENT

Från en buffé av tillvarataget material fick alla deltagare uppfinna någonting som skulle låta. Verktyg, saxar, tejp, limpistoler etc. är bra att ha.

TANKAR

Ur perspektivet problembaserat lärande går det att se övningen som ett problem med många lösningar, men inget facit. Går att sätta i ett större perspektiv tillsammans med barnen och diskutera värdet av mångfald i lösningar. Få orkestrar eller band har ju bara en typ av instrument.

Går naturligtvis också att knyta ihop med ett hållbarhetsarbete, dekoration, teknik och många andra delar av förskolans läroplan. Instrumenten kan också användas i flera olika musikaliska övningar. Det går också att uppfinna instrument som spelas av flera personer tillsammans.

TIPS!

Övningen går också att göra helt, eller delvis, med naturmaterial. Musikarkeolog Cajsa Lund har tagit fram ett häfte om detta:

<http://www.musikarkeolog.se/konsult.html>

Se även bifogad PDF som är hämtad från:

<https://miljoverkstaden.helsingborg.se/wp-content/uploads/sites/81/2019/07/naturpunkt-attehogen-bilaga-gron-musik-miv.pdf>

LPFÖ 18

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Barnen ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. (s. 9)

SÅPBUBBLEORKESTER

Alla får varsitt instrument, exempelvis ett som de har gjort själva. Läraren eller någon i gruppen blåser såpbubblor. Alla i gruppen väljer varsin såpbubbla, och spelar en ton på sitt instrument när den spricker. Sen väljs en ny såpbubbla. Det kan vara en väldigt avslappnad avslutning på en musiksamling att alla får ligga ner, blunda och lyssna på en inspelning av vad såpbubbleorkestern spelade.

TIPS!

Ätpinnar är bra trumpinnar vid rytmksamlingar. De är billiga, tåliga och låter lagom högt när en ivrig barngrupp sitter och trummar på golvet.

Om ni inte har gjort det kan jag varmt rekommendera att gå en kurs i rytmik med Johanna Levin vid Örebro Universitet.

https://www.oru.se/personal/johanna_levin

<https://www.oru.se/institutioner/musikhogskolan/kontakt-och-presentation/personal-inom-musikmusikalisk-gestaltning/rytmik/>

SÅNGSAMLING UTOMHUS

Att flytta sångsamlingen utomhus medför andra möjligheter till dans, rörelse och drama. Det går också att visa, sjunga och spela om naturfenomen i en autentisk miljö. Vi har också börjat fundera på om det inte är så att vissa låter verkar dra till sig mer ackompanjerande fågelkvitter än andra? När det blir kallare har vi sånger med mera rörelse, för att få alla varma inför utevistelsen. Till björnen sover använder vi exempelvis en genomskinlig gardin där barn som vill får följa med in i björnidet.

PROGRAMMERING MED BOOMWHACKERS

I likhet med att spela musik efter noter handlar programmering om att förutbestämda instruktioner ska följas så noggrant som det bara går. Bland programmerare är förekomsten av buggar en stor del av vardagen, och det är viktigt att barnen får ett lekfullt och prestigelöst förhållande till buggar.

PRODUKTER

Rören heter Boomwhackers:

<http://boomwhackers.com/>

Fridhem köpte detta set från nätbutiken Thomann som generellt är billiga:

https://www.thomann.de/se/boomwhackers_bw_set_04_basic_school_set.htm

Det finns också set med kombinerad förvaringsväska / xylofon:

https://www.thomann.de/se/boomwhackers_bw_xts_boomophone.htm

INSPIRERANDE VIDEOKLIPP

Fem sätt att spela Boomwhackers:

https://www.youtube.com/watch?v=Zu5im8Xzy_U

Den här youtube-kanalen har många väldigt snygga play-alongs:

<https://www.youtube.com/user/derjanson>

Youtube-kanal med boomwhackers (något för nästa APT?)

<https://www.youtube.com/user/HarvardTHUD>

Youtube är fullt med Boomwhackers. Ett tips är att söka på *boomwhackers preschool* eller *kindergarten*

TANKAR

En kul aspekt av Boomwhackers är att det är (nästan) omöjligt att spela själv. Vad händer om barnen får experimentera med Boomwhackers? Instrumenten är generellt väldigt tåliga, men det är bra att visa barnen att de inte bör spela med kanten till rören enligt videon *Fem sätt att spela* ovan.

Även förskolans yngsta barn kan arbeta med programmering och digital kompetens. Ett sätt är att arbeta med lärplattor där barnen kan få en förståelse att om de gör x händer y, som leder till z. De kan också leka robotar och få instruktioner. Påklädning kan vara ett utmärkt tillfälle att programmera barnen. Med lite rollspel kan det bli väldigt inspirerande för barnen att *alla barnrobotar får i uppdrag att hitta varsin mössa* etc.

LGR11

I Lgr 11 nämns programmering uttryckligen inom kursplanerna för matematik och teknik redan från åk 1-3. Programmering är ännu inte obligatoriskt för förskoleklassen, däremot nämns exempelvis digitala verktyg.

LPFÖ18

Detta inbegriper att barnen ska få möjlighet att konstruera, forma och skapa genom att använda olika material och tekniker, såväl **digitala** som andra. På så sätt är skapande både ett innehåll och en metod i förskolan för att främja barnens utveckling och lärande. (s. 9)

Utbildningen i förskolan ska ge barnen möjlighet att använda matematik för att undersöka och beskriva sin omvärld samt lösa vardagliga problem. Utbildningen ska också ge barnen förutsättningar att **utveckla adekvat digital kompetens** genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen. (s. 9)

FLER TIPS OM PROGRAMMERING

Hur en förskola arbetar med programmering:

<http://blogg.upplandsvasby.se/vasbylarlab/kombot-programmering-forskolan/>

UR Skola - *Programmera Mera 2.0*:

<https://urskola.se/Produkter/201553-Programmera-mera-2-0-Datorer>

En websökning på *analog programmering förskolan* ger en del inspiration, exempelvis dessa:

<https://www.kodboken.se/start/kom-igang/lekar-och-ovningar>

<https://www.molndal.se/pedagog-molndal/bloggar/digitala-bloggen/digitala-bloggen/2017-03-02-programmering-pa-ravekarrs-forskola.html>

<http://pedagogblogg.stockholm.se/forskolebloggen/2018/08/31/analog-programmering/>

Inomhus arbetar vi på Fridhem bland annat med roboten Edison som är relativt billig och LEGO-kompatibel:

<https://codekid.se/edison/>

LYSSNA PÅ NATUREN

Vi stannade upp, sänkte tempot och lyssnade vilka ljud som vi hörde och testade att härma dessa med våra instrument. Övningen går att variera på många sätt, vad är det som låter? Hur långt bort är det? Från vilken riktning kommer det? Kan vi rita ljudet på något sätt? Kan vi gissa vilka ljud som kommer snart?

DJURLJUD

Undvik att spela djurläten i naturen, eftersom att det kan störa de vilda fåglarna på platsen. Vill ni lyssna på olika djur inomhus är följande bra källor:

<https://www.fågelsång.se/>

Pedersen, Jan & Svensson, Lars (2011). *Fågelsång : 150 svenska fåglar och deras läten*. Stockholm: Max Ström.

<https://www.maxstrom.se/bocker/220509/fagelsang-kompakt/> (finns även i större format)

Pedersen, Jan (2019). *Svenska djur: 100 fantastiska djur och deras läten*. Stockholm: Bokförlaget Max Ström.

<https://www.maxstrom.se/bocker/226112/svenska-djur-kompakt/> (finns även i större format)

ORIENTALISK DANS MED HÖFTSJALAR

Vi dansade orientalisk sjaldans med höftsjalar, bland annat till den välkända låten *Şımarık (Kiss Kiss)* med Tarkan. Genom att söka på höftsjal går det att hitta höftsjalar med mynt från cirka 100 kr styck. Det finns också mycket inspiration att hitta på youtube.

LPFÖ18

Det svenska samhällets ökande internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald. Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar. (s. 5f)

Förskolan ska också se till att olika kulturer synliggörs i utbildningen. (s. 9)

Barnen ska få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande. (s. 9f)

ARRA EN SÅNG

I mindre grupper gjorde vi varsin tolkning / arrangemang av Blinka lilla stjärna och framförde på utomhusscenen.

TANKAR

Denna övning är främst riktad grundskolans elever eller fritidshemmet. Genom att använda en välbekant låt kan det kännas lättare och tryggare för eleverna att tolka om den. Att alla elever får samma låt kan användas för att synliggöra och diskutera exempelvis olika musikstilar, tolkningar och sätt att bearbeta en text. Kan med fördel kombineras med att uppfinna egna instrument.

INSPIRATIONSBLER MUSIKVÄGG

TACK!

Deltagare. Foto: Malin Bideby, Örebro Naturskola.

Tack för att du deltog!

Utomhuspedagogik är idag ur ett internationellt perspektiv starkt kopplat till hållbarhetsundervisning. Vissa forskare menar att det inte går att bedriva utomhuspedagogik utan att ha hållbarhetsaspekten ständigt närvarande. Aktuell forskning visar att den enskilt viktigaste faktorn för att barn ska bli handlingskraftiga i sitt framtida miljöengagemang är en emotionell koppling till den närliggande naturen. Att arbeta med musik i naturen kan vara ett av flera sätt att stärka den kopplingen, och på sikt ge barnen ett starkare och handlingskraftigare miljöengagemang.

En utmärkt vetenskaplig artikel som gör en systematisk genomgång (review) över några av utomhuspedagogikens fördelar är:

Ming Kuo, Michael Barnes, & Catherine Jordan. (2019). Do Experiences With Nature Promote Learning? Converging Evidence of a Cause-and-Effect Relationship. *Frontiers in Psychology*, 10, 305. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.00305/full>

Datum och tema för vårterminens träff släpps inom kort via mail och [fridhemsskolan.se/fupn](https://www.fridhemsskolan.se/fupn)

Följ gärna Fridhems utomhuspedagogik på [@utepafridhem](https://www.instagram.com/utepafridhem) på instagram.

Vi ser framemot att ses snart igen!

Eva, Johan, Martin & Therese